

Skolens verdigrunnlag er sentral i trafikkopplæringen. Menneskelig ansvarlighet og evnen til å ta gode og etiske valg er en sentral del av opplæringen i skolen. Dette er viktig for å stimulere til både etisk bevissthet og kritisk tenkning.

Å lære å tenke etisk, å kunne reflektere over etiske problemstillinger og å utvikle evnen til å ta kloke valg, står sentralt i trafikkopplæringen. I skolen kan man særlig på ungdomstrinnet og i videregående gi elevene oppgaver som omhandler trafikk. Slike oppgaver kan omfatte refleksjon over etiske problemstillinger i ulike trafikale situasjoner. Målet er at elevene utvikler god dømmekraft i alle trafikksituasjoner de befinner seg i.

« Kritisk tenkning og etisk bevissthet er både en forutsetning for og en del av det å lære i mange ulike sammenhenger, og bidrar til at elevene utvikler god dømmekraft» (fra overordnet del).

Utgangspunktet for trafikkopplæring er ganske enkelt – menneskets ukrenkelige og unike verdi. Derfor tar trafikkopplæringen utgangspunkt i menneskerettighetene, og i verdiene som kommer frem i overordnet del. Det betyr at skade på materiell, kostnader og andre problemstillinger knyttet til trafikk er underordnet og uvesentlig sett opp mot menneskets eksistens og verdi, noe som må overstyre alle andre vurderinger.

Vi tar mange valg i trafikken som ikke er forenlig med at menneskets verdi er ukrenkelig. Skolen har en viktig oppgave i å formidle menneskets verdi til alle elever. Gjennom overordnet del og gjennom læreplaner i fagene gis det føringer for dette.

Den overordnede delen av læreplanverket beskriver grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnopplæringen. Den skal også ligge til grunn for samarbeidet mellom hjem og skole.

I overordnet del står det blant annet at opplæringen skal danne hele mennesket og gi hver og en mulighet til å utvikle egne evner. Danning skjer når elevene får kunnskap om og innsikt i natur og miljø, språk og historie, samfunn og arbeidsliv, kunst og kultur, og religion og livssyn. Danning skjer også gjennom opplevelser og praktiske utfordringer i undervisningen og i skolehverdagen. Et bredt spekter av aktivitet, fra strukturert og målrettet arbeid til spontan lek, gir elevene erfaringsrikdom. Elevene dannes i møte med andre og gjennom fysisk og estetisk utfoldelse som fremmer bevegelsesglede og mestring.

Under her finner du relevant trafikkfaglig innhold i de ulike læreplaner for fag.

Faget skal motivere elevene til å holde ved like en fysisk aktiv og helsefremmende livsstil etter avsluttet skolegang og i framtidig arbeidsliv.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringen. Kroppsøving skal bidra til å gi elevene mulighet til å praktisere og reflektere over samspill, medvirkning, likestilling og likeverd på ulike måter.

Bevegelseskultur i form av lek, friluftsliv, dans, svømming, idrettsaktiviteter og andre bevegelsesaktiviteter er en del av den felles danningen og identitetsskapingen i samfunnet. Kroppsøving tar vare på tradisjonell bevegelsesaktivitet i samfunnet, men stimulerer også til eksperimentering og kreativ utfoldelse i alternative bevegelsesformer.

Uteaktivitet og naturferdsel gir grunnlag for naturglede, respekt for naturen og miljøbevissthet.

I overordnet del står det blant annet at opplæringen skal danne hele mennesket og gi hver og en mulighet til å utvikle egne evner. Danning skjer når elevene får kunnskap om og innsikt i natur og miljø, språk og historie, samfunn og arbeidsliv, kunst og kultur, og religion og livssyn. Danning skjer også gjennom opplevelser og praktiske utfordringer i undervisningen og i skolehverdagen. Et bredt spekter av aktivitet, fra strukturert og målrettet arbeid til spontan lek, gir elevene erfaringsrikdom. Elevene dannes i møte med andre og gjennom fysisk og estetisk utfoldelse som fremmer bevegelsesglede og mestring.

Bevegelse og kroppslig læring

Kroppsøving gir rom for kroppslig læring gjennom lek og øving i friluftsliv, dans, idrettsaktiviteter og andre bevegelsesaktiviteter. Kroppslig læring handler om allsidig motorisk læring, utvikling av kroppsbevissthet og stimulering til bevegelsesglede.

Uteaktiviteter og naturferdsel

Elevene skal bruke nærområdet og utforske naturen gjennom varierte uteaktiviteter under vekslende årstider. Naturopplevelser og trygg og bærekraftig ferdsel er sentralt.

Folkehelse og livsmestring

Elevene skal også lære å forvalte helse som ressurs på en måte som gagnar den enkelte, og lære å ta valg som er gode for egen og andres helse gjennom livet.

Bærekraftig utvikling

I kroppsøving handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om naturopplevelser med vekt på trygg og bærekraftig ferdsel. Faget skal medvirke til forståelse for at valgene den enkelte gjør, har betydning og konsekvenser for bærekraftig utvikling og vern av livet på jorda både lokalt, regionalt og globalt.

Kompetansemålene fra kroppsøvingsplanen som er spesielt relevante for sykling

2. TRINN

4. TRINN

7. TRINN

Samfunnsfaget skal bidra til engasjement, kritisk tenking, skaparglede og utforskartrøng og byggje opp under haldningar og verdiar som toleranse, likeverd og respekt.

Identitetsutvikling og fellesskap

Elevane skal få innsikt i korleis menneske utviklar identitet og tilhøyrse, og korleis dei samhandlar med andre.

Faget skal òg bidra til å skape forståing, respekt og toleranse for mangfald og andre sine verdiar og livsval, og gi perspektiv på kva eit godt liv kan vere.

2. TRINN

7. TRINN

10. TRINN

KRLE skal gi øvelse i etisk refleksjon og bidra til å utvikle elevenes dømmekraft i hverdagen og i møte med samfunnsutfordringer.

Etisk refleksjon

Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn, evne til innlevelse og ulike etiske modeller og begreper. Etisk refleksjon gir mulighet til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for skolesamfunnet, hverdagslivet og det globale samfunnet.

Å kunne ta andres perspektiv

Faget skal gi elevene mulighet til å utvikle egne synspunkter og holdninger i møte med andre gjennom innenfra- og utenfra-perspektiver og gjennom dialog og refleksjon over likheter og forskjeller.

Folkehelse og livsmestring

I KRLE handler det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring om at elevene skal få utforske eksistensielle spørsmål og svar.

Demokrati og medborgerskap

Her handler det tverrfaglige temaet demokrati og medborgerskap om at elevene skal delta i etisk refleksjon og få øvelse i å innta ulike perspektiver.

4. TRINN

7. TRINN

10. TRINN

Kunnskap om samspillet mellom natur, individ, teknologi og samfunn kan fremme elevenes evne til kritisk tenkning og bidra til at de tar bevisste valg i hverdagen. Naturfag skal forberede elevene på et arbeids- og samfunnsliv som vil stille krav til en utforskende tilnærming og teknologisk kompetanse.

Energi og materie

Elevene skal forstå hvordan vi bruker sentrale teorier, lover og modeller for, og begreper om, energi, stoffer og partikler for å forklare vår fysiske verden. Ved å bruke kunnskap om energi og materie skal elevene forstå naturfenomener og se sammenhenger i naturfaget.

Kropp og helse

Kunnskap om kroppens systemer og hvordan de påvirker hverandre, skal hjelpe elevene til å ta vare på egen kropp og helse i et livslangt perspektiv.

Elevene skal kunne forholde seg kritisk til og bruke helserelatert informasjon til å ta gode og ansvarlige valg knyttet til helse, sikkerhet og miljø i både hverdags- og arbeidsliv.

2. TRINN

4. TRINN

7. TRINN

Kritisk tenking i matematikk omfatter kritisk vurdering av resonnering og argument og kan ruste elevane til å gjere eigne val og ta stilling til viktige spørsmål i sitt eige liv og i samfunnet.

Elevane skal utforme eigne resonnering både for å forstå og for å løse problem. Argumentasjon i matematikk handlar om at elevane grunnleggjande framgangsmåtar, resonnering og løysingar og beviser at dei er gyldige.

Gjennom faget skal elevane få utvikle forståing for teknologi, statistikk og matematiske representasjonar og modellar som kan hjelpe dei

til å gjere ansvarlege livsval.

2. TRINN

5. TRINN

Faget skal forberede elevene på et hverdags- og arbeidsliv som stiller krav om innovasjon, praktiske ferdigheter og evne til å gjøre estetiske og etiske valg. Samarbeid med lokal kultur- og næringsliv skal bidra til å knytte elevenes skapende arbeid til aktuelle problemstillinger.

Elevene opparbeider praktiske ferdigheter og evne til å stille spørsmål, møte utfordringer i hverdagen og se muligheter i ukjente situasjoner.

7. TRINN

10. TRINN

Les vår personvernerklæring